TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Văn hóa Việt Nam trước yêu cầu dẫn dắt phát triển trong kỷ nguyên mới

08:43 20/01/2026

Trong tiến trình lịch sử của dân tộc, văn hóa luôn là mạch nguồn bền bỉ nuôi dưỡng bản lĩnh, trí tuệ và sức mạnh nội sinh của đất nước. Mỗi giai đoạn phát triển đều cho thấy, khi văn hóa được đặt đúng vị trí, xã hội vận hành hài hòa, phát triển bền vững và nhân văn.

Việc Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết số 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 về phát triển văn hóa Việt Nam không chỉ là sự tiếp nối tư duy trước đó, mà còn thể hiện bước chuyển mạnh mẽ trong nhận thức chiến lược, khi văn hóa được xác định là yếu tố đi trước, dẫn dắt và soi đường cho sự phát triển quốc gia trong kỷ nguyên mới.

So với Nghị quyết số 33-NQ/TW năm 2014, vốn đặt văn hóa ngang hàng với kinh tế, chính trị và xã hội, Nghị quyết 80 đã nâng tầm vị thế của văn hóa, yêu cầu văn hóa phải giữ vai trò định hướng, điều tiết và kiến tạo. Đây là bước phát triển quan trọng về tư duy, khẳng định rõ rằng tăng trưởng kinh tế nếu thiếu nền tảng văn hóa sẽ khó bền vững, thậm chí tiềm ẩn nhiều hệ lụy về xã hội và con người.

Văn hóa và bản sắc tạo nên tâm thế vươn mình trong kỷ nguyên mới.

Một điểm mới nổi bật của Nghị quyết 80 là việc xác lập đồng bộ bốn hệ giá trị cốt lõi: hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam. Bốn hệ giá trị này không tồn tại rời rạc mà gắn kết chặt chẽ với nhau, tạo thành nền tảng tinh thần thống nhất của xã hội. Gia đình là nơi hình thành nhân cách; con người là chủ thể sáng tạo và lan tỏa văn hóa; văn hóa, đến lượt mình, trở thành nguồn lực mềm kiến tạo sức mạnh quốc gia. Việc cụ thể hóa các hệ giá trị này cho thấy quyết tâm đưa văn hóa từ tầm định hướng sang thực hành trong đời sống xã hội.

Trong bối cảnh chuyển đổi số và toàn cầu hóa diễn ra mạnh mẽ, Nghị quyết 80 lần đầu tiên nhấn mạnh nhiệm vụ xây dựng và quản trị không gian văn hóa số. Việc phát triển hệ sinh thái văn hóa số, số hóa di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, hiện đại hóa thiết chế văn hóa được xác định là yêu cầu chiến lược. Đây không chỉ là giải pháp bảo tồn, mà còn là con đường để văn hóa Việt Nam mở rộng khả năng tiếp cận công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ, đồng thời nâng cao sức lan tỏa ra khu vực và thế giới.

Cùng với đó, Nghị quyết 80 đặt mục tiêu đưa Việt Nam vào nhóm 30 quốc gia dẫn đầu thế giới về chỉ số sức mạnh mềm vào năm 2045. Mục tiêu này cho thấy văn hóa không chỉ được nhìn nhận như nền tảng tinh thần, mà còn là công cụ quan trọng để nâng cao vị thế quốc gia trong bối cảnh cạnh tranh toàn cầu.

Đáng chú ý, công nghiệp văn hóa được xác định là trụ cột của nền kinh tế sáng tạo. Từ chỗ là lĩnh vực tiềm năng, công nghiệp văn hóa nay được định vị là ngành kinh tế mũi nhọn, với mục tiêu đóng góp khoảng 7% GDP vào năm 2030 và 9% GDP vào năm 2045. Điều này mở ra không gian phát triển lớn cho các ngành như điện ảnh, âm nhạc, thiết kế, nghệ thuật biểu diễn, nội dung số, đồng thời khuyến khích lực lượng sáng tạo và doanh nghiệp văn hóa tham gia sâu hơn vào chuỗi giá trị kinh tế.

Bên cạnh định hướng phát triển, Nghị quyết 80 cũng thể hiện quyết tâm rõ ràng trong bảo đảm nguồn lực. Chủ trương dành tối thiểu 2% tổng chi ngân sách nhà nước hằng năm cho văn hóa là bước đột phá quan trọng, khẳng định sự đầu tư tương xứng với vai trò của văn hóa. Đồng thời, tư duy chuyển từ “quản lý” sang “quản trị” văn hóa tạo điều kiện thúc đẩy xã hội hóa, huy động nguồn lực từ cộng đồng và doanh nghiệp, nâng cao hiệu quả sử dụng ngân sách.

Tuy nhiên, thách thức lớn nhất hiện nay là đưa nghị quyết vào cuộc sống một cách thực chất. Điều này đòi hỏi sự vào cuộc đồng bộ của cả hệ thống chính trị, từ thể chế hóa, xây dựng chương trình hành động đến giám sát, đánh giá quá trình thực hiện. Văn hóa chỉ thực sự “đi trước soi đường” khi được gắn chặt với chiến lược phát triển kinh tế – xã hội, với trách nhiệm cụ thể của từng cấp, từng ngành và từng cá nhân.

Với tầm nhìn dài hạn và hệ giải pháp toàn diện, Nghị quyết 80-NQ/TW được xem là dấu mốc quan trọng, tạo nền tảng để văn hóa Việt Nam phát triển tương xứng với khát vọng vươn mình của dân tộc, góp phần xây dựng đất nước phồn

vinh, hạnh phúc và bền vững trong kỷ nguyên mới.

Nam Sơn (t/h)